

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

B/8582. számú

BESZÁMOLÓ

a Bethlen Gábor Alap 2023. évi tevékenységéről és működéséről

Előadó: dr. Semjén Zsolt
nemzetpolitikáért, nemzetiségpolitikáért,
egyházpolitikáért és egyházdiplomáciáért felelős miniszter,
a miniszterelnök általános helyettese

Budapest, 2024. június

Tartalom

1. Összefoglaló adatok	3
1.1. Az Alapból 2023. évben nyújtott támogatások közgazdasági jellemzői	6
1.2. A teljesített bevételi előirányzatok megoszlása	6
1.3. Tárgyvetet követő évre vonatkozó kötelezettségvállalások	6
2. Az Alap 2023. évi vagyoni helyzetének alakulása	7
2.1. Eszközök.....	7
2.2. Források	8
3. Az Alap bevételei.....	9
3.1. Költségvetési támogatás	9
3.2. Egyéb bevétel	10
3.3. Összesítő kimutatás a 2023. évi bevételek előirányzatáról és tényleges teljesüléséről	10
4. Az Alap kiadásai	11
4.1. Nemzetpolitikai célú támogatások – 4. cím	11
4.1.1. Jogszabály alapján nyújtott normatív támogatások	12
4.1.1.1. A „Szülőföldön magyarul” című program	12
4.1.2. Nyílt pályázatok alapján nyújtott támogatások.....	16
4.1.2.1. A Gondoskodó Nemzet Program pályázatai	16
4.1.2.2. „Pályázati kiírás testvértelepülési programok és együttműködések támogatására”	18
4.1.2.3. Kárpát-medencei Lovas Program támogatása	19
4.1.3. Meghívásos pályázat alapján nyújtott támogatások.....	20
4.1.4. Egyedi döntés alapján nyújtott támogatások	21
4.1.4.1. Az egyedi támogatásokból megvalósuló jelentősebb projektek, programok	22
4.1.4.2. Nemzeti Jelentőségű Intézmények és Programok támogatása	24
4.1.4.3. Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program	25
4.1.4.4. Az Alapkezelő által ellátott feladatok megvalósítására biztosított támogatások	25
4.2. Működtetési célú kifizetések – 5. cím.....	26
4.3. Rákóczi Szövetség támogatása – 6. cím	27
4.4. Tematikus programok támogatása – 7. cím.....	27
4.5. Magyarság Háza program támogatása - 8. cím	27
4.6. Határtalanul! program támogatása – 9. cím.....	28
4.7. Egyéb kiadások – 10. cím.....	29
5. Támogatáselszámolási és monitoring tevékenység.....	30
6. Nemzetpolitikai Kutatóintézet	30

1. Összefoglaló adatok

A Bethlen Gábor Alap (a továbbiakban: Alap) célja, hogy támogassa a Magyarország határain kívül élő magyarság szülőföldjén való egyéni és közösségi boldogulását, előmozdítsa a Magyarországgal való kapcsolataik ápolását és fejlesztését, valamint megerősítse a magyar nemzeti azonosságtudat kialakulását. Az elkülönített állami pénzalapként működő Alap támogatások nyújtásával segíti a határon túli magyarság anyagi, szellemi gyarapodását, nyelvének, illetve kultúrájának megőrzését és továbbfejlesztését, valamint az anyaországgal való és egymás közötti sokoldalú kapcsolatainak fenntartását, erősítését. A Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény (a továbbiakban: BGA törvény) 2018. évi módosítása alapján az Alap célja további támogatások nyújtása a magyar-magyar kapcsolatok építését célzó Határtalanul! program keretében.

A Határtalanul! program és annak keretében meghirdetésre kerülő pályázatok célja határon túli kirándulások támogatása a Magyarország határain kívül élő magyarság megismerése, a magyarországi, illetve a külföldi magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakítása, valamint erősítése céljából. A BGA törvény fenti módosítása és a *Határtalanul! program szakmai feladatainak ellátása átadás-átvételéről és a fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról* szóló 1746/2018. (XII. 20.) Korm. határozat alapján 2018. november 1-jétől a Határtalanul! programmal kapcsolatos támogatási rendszer működtetése és a vonatkozó előirányzatok kezelő szervi feladatai is az Alap önálló költségvetési címére kerültek. Ettől az időponttól a Határtalanul! program kezelői feladatait is a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. (a továbbiakban: Alapkezelő) látja el.

Az Alap felett a négytagú Bethlen Gábor Alap Bizottsága (a továbbiakban: Bizottság) rendelkezik. A Bizottság tagja a miniszterelnök általános helyettese mint nemzetpolitikáért felelős miniszter, a közigazgatás-szervezésért felelős miniszter által kijelölt személy, az államháztartásért felelős miniszter által kijelölt személy, valamint a nemzetpolitikáért felelős államtitkár.

Az Alap kezelője a Magyar Állam 100%-os tulajdonában lévő Alapkezelő. Az Alapkezelő felett a tulajdonosi jogokat – a magyar állam nevében – a nemzetpolitikáért felelős miniszter, a miniszterelnök általános helyettese gyakorolja.

Az Alapból támogatások nyilvános pályázat vagy egyedi kérelem alapján nyerhetők el. Az Alap terhére támogatás vissza nem térítendő, illetve részben vagy egészben visszatérítendő formában nyújtható, amelyről a támogatási döntéssel együtt a Bizottság határozata rendelkezik. Az Alap működésének nyilvánosságát az Alapkezelő honlapja is biztosítja.

Az Alapkezelő az Alap pénzeszközeit a Magyar Államkincstárnál (a továbbiakban: Kincstár) a Bethlen Gábor Alap elnevezésű fizetési számlán kezeli. Az Alap terhére vállalt kötelezettségekről az Alapkezelő jogszabályban meghatározott nyilvántartást vezet.

A Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény (a továbbiakban: 2023. évi Kvtv.) értelmében az Alap eredeti **bevételi előirányzata** 62 035,2 millió forint volt, amely az év végéig – 10 609,7 millió forint 2022. évi költségvetési maradvány igénybevétele, valamint az év közben végrehajtott előirányzat módosítások figyelembevételével – 103 487,6 millió forintra módosult.

A 2023. évi Kvtv. szerint az Alap eredeti **kiadási előirányzatából** 59 651,4 millió forint támogatási célra (nemzetpolitikai célú támogatások, Magyarország Háza program támogatása, a Határtalanul! program támogatása, Rákóczi Szövetség támogatása előirányzatok), 2 383,8 millió forint pedig Működtetési célú kifizetések jogcímen, az Alapkezelő működési költségeinek fedezetéül szolgált.

Az Alap kiadási előirányzata – a többletbevételek, az előirányzat módosítások és a felhasználható maradvány-igénybevétel eredményeképpen – 103 487,6 millió forintra módosult, amelyből 80 882,6 millió forint nemzetpolitikai célú támogatásokra, 9 842,0 millió forint a Határtalanul! program támogatása szakmai feladatai ellátására, 3 888,2 millió forint a

Működtetési célú kifizetésekre, 246,6 millió forint a Magyarság Háza program támogatására, 2 000,0 millió forint a Rákóczi Szövetség támogatására, 400,0 millió forint a Tematikus programok támogatására és 6 228,2 millió forint az előző évek átvett forrásainak elszámolásához, vagy a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény végrehajtásáról szóló 367/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) alapján történő visszafizetési kötelezettség teljesítéséhez szükséges kiadásokra nyújtott fedezetet.

Az Alap 103 487,6 millió forint módosított **kiadási előirányzatából** a támogatások (nemzetpolitikai célú támogatások, egyéb kiadások, Magyarság Háza program támogatása, Rákóczi Szövetség, a Tematikus programok támogatása és Határtalanul! program támogatása) esetében 99 583,5 millió forint összegben született kötelezettségvállalást is keletkeztető döntés, míg a Működtetési célú kifizetésekre (beleértve a bankköltség kiadásokat is) 3 887,0 millió forint került előírásra.

A támogatásokat érintő, **kötelezettségvállalással** terhelt mindösszesen 103 470,5 millió forintból 2023. évben a nemzetpolitikai célú támogatások esetében 80 873,0 millió forint **kifizetése** teljesült 9,2 millió forint 2024. évre áthúzódó kifizetéssel, míg a Határtalanul! program támogatása esetében 9 826,8 millió forint, a Rákóczi Szövetség támogatása esetében 2 000,0 millió forint, a Magyarság Háza program támogatása esetében 246,6 millió forint, a Tematikus programok támogatása esetében 399,7 millió forint kifizetése teljesült 2024. évre áthúzódó kötelezettség nélkül.

Finanszírozási bevételként került elszámolásra az **előző évi maradvány** igénybevétele, amely az Alap esetében 10 609,7 millió forintot tett ki, és amely a maradvány jóváhagyásának keretében előirányzatosításra került a nemzetpolitikai célú támogatásokra.

A 2023. évi 26,3 millió forint kiadási előirányzat maradványból 9,2 millió forintot tett ki a kötelezettségvállalással terhelt maradvány.

Az Alap terhére történt kötelezettségvállalások és kifizetések összesítő adatai az alábbiakban foglaltak szerint alakultak.

millió forintban, egy tizedessel

Összesítő kimutatás a Bethlen Gábor Alap 2023. évi előirányzatainak és kiadásainak tárgydíszaki alakulásáról									
2023. 12. 31-i állapot									
Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat	Bizottsági határozattal elfogadott/ Korm. határozattal biztosított előirányzat módosítások összege	Módosított előirányzat	Előzetes és végleges döntéssel lekötött összeg (kötelezettségvállalás)	Teljesített kifizetések	Teljesítés mértéke (mód ei-hoz képest) %	Maradvány összesen	Kötelezettségvállalással terhelt maradvány	Szabad maradvány
	1	2	3	4	5	6=5/3	7=3-5	8=4-5	9=3-4
Nemzetpolitikai célú támogatások	45 440,6	35 442,0	80 882,6	80 877,7	80 873,0	99,99	9,6	4,7	4,9
Működési célú kifizetések	2 383,8	1 504,4	3 888,2	3 887,0*	3 887,0	99,97	1,2	0,0	1,2
Egyéb kiadások	0,0	6 228,2	6 228,2	6 228,2	6 228,2	100,00	0,0	0,0	0,0
Magyarság Háza program támogatása	246,6	0,0	246,6	246,6	246,6	100,00	0,0	0,0	0,0
Határtalanul! Program	9 964,2	-122,2	9 842,0	9 826,8	9 826,8	99,85	15,2	0,0	15,2
Rákóczi Szövetség	2 000,0	0,0	2 000,0	2 000,0	2 000,0	100,00	0,0	0,0	0,0
Tematikus programok támogatása	2 000,0	-1 600,0	400,0	399,7	399,7	100,0	0,3	0,0	0,3
Összesen	62 035,2	41 452,4	103 487,6	103 466,0	103 461,3	99,99	26,3	4,7	21,6

• (*) Ebből Kincstár díjak, jutalékok, árfolyamvesztés 62,0 millió forint, az Alapkezelő működési költségei 3 825,0 millió forint

1.1. Az Alapból 2023. évben nyújtott támogatások közgazdasági jellemzői

A pályázat útján elnyert, illetve az egyedi kérelmek alapján nyújtott támogatások, a forrásbiztosítók felé a teljesített kötelezettségek, valamint az Alapkezelő működési költségei – nem ideértve a Kincstár díjak, jutalékok, árfolyamveszteség kiadásait – pénzügyileg teljesített kiadásainak közgazdasági osztályozás szerinti megoszlása az alábbi.

millió forintban, egy tizedessel

Közgazdasági osztályozás szerinti jogcím	Adatok	Megoszlás (%)
Működési célú támogatások államháztartáson belül	6 958,4	6,7%
Működési célú támogatások államháztartáson kívül	78 555,1	76,0%
- ebből külföldre folyósított támogatás összege	65 465,9	83,3%
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belül	11,9	0,01%
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívül	11 646,1	11,3%
- ebből külföldre folyósított támogatás összege	10 282,3	88,3%
Egyéb elvonások, befizetések	6 227,9	6,0%
Összesen	103 399,4	100%

Megjegyzés: Az elszámolt kiadásokon felül a Kincstár díjak, jutalékok, árfolyamveszteség dologi kiadásként 61,9 millió forintot tettek ki.

1.2. A teljesített bevételi előirányzatok megoszlása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2023. évi költségvetési bevételek
Költségvetési támogatás	88 667,0
Egyéb bevétel	4 210,9
Maradvány igénybevétele	10 609,7
Összesen:	103 487,6

A fenti módosított bevételi előirányzat teljesítéseken túlmenően a 2023. év végével befolyt bevételek elszámolása is megtörtént 2024. januárban 0,9 millió forint összegben.

1.3. Tárgyévét követő évre vonatkozó kötelezettségvállalások

Az Alap terhére jogszabályi felhatalmazás alapján vállalható éven túli kötelezettség, amelynek felső határa – figyelemmel az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 36. § (4) bekezdésére – a tárgyévre megállapított kiadási előirányzatok 50 %-a.

Az Alap terhére 2023. évben éven túli – bizottsági határozatokkal alátámasztott – támogatási döntés nem született.

2. Az Alap 2023. évi vagyoni helyzetének alakulása

Az Alap kiadási és bevételi előirányzatai az alábbiak szerint alakultak:

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2023. évi Költségvetési kiadások	2023. évi Költségvetési bevételek
Költségvetési támogatás		88 667,0
Egyéb bevétel		4 210,9
Maradvány igénybevétele		10 609,7
Nemzetpolitikai célú támogatások	80 882,6	
Egyéb kiadások	6 228,2	
Működési célú kifizetések	3 888,2	
Magyarság Háza program támogatása	246,6	
Határtalanul! program támogatása	9 842,0	
Rákóczi Szövetség	2 000,0	
Tematikus programok támogatása	400,0	
Összesen:	103 487,6	103 487,6

2.1. Eszközök

Az Alap mérlegében az eszközök tekintetében két mérlegsoron került kimutatásra érték, amelyek a következők:

Pénzeszközök (a Kincstár által vezetett forintszámla), amelynek 2023. december 31-i fordulónappal kimutatott záró állománya 31,8 millió forint (beleértve ebbe a **más szervezet megillető bevételek elszámolása állományát**: 4,6 millió forintot). A más szervezet megillető pénzeszközzel korrigálva a 2023. december 31-i pénzeszköz állományt az összesen 27,2 millió forintot kitevő eszközállomány nyújt fedezetet a maradványra, ezen belül egyrészt a 4,7 millió forint kötelezettségvállalással terhelt tételek teljesítésre és a kötelezettségvállalással nem terhelt szabad maradványra 22,5 millió forint összegben.

Követelések között kerülnek kimutatásra a jogalap nélkül felhasznált támogatások visszafizetési kötelezettségei miatt előírt követelések. Ezek értékvesztéssel csökkentett záró állománya 2023. december 31-én 101,2 millió forint.

millió forintban, egy tizedessel

2023. évben az adósokkal szemben nyilvántartott követelések állománya	
2023. január 1-i nyitó állomány:	34,3
Követelés előírás (meglévő követelések kamat előírását is ideértve)	114,7
A követelésekre teljesített befizetések	1,6
Követelésekre elszámolt értékvesztés	46,2
2023. december 31-i záró állomány:	101,2

2.2. Források

Az Alap mérlegében a források tekintetében a saját tőke elemei között az alábbi tételek kerültek kimutatásra.

Nemzeti vagyon induláskori értékeként kell kimutatni a 2014. január 1-jén meglévő, a nemzeti vagyonba tartozó eszközök bekerülési értékének forrását. Ez az Alap esetében az *államháztartás számvitelének 2014. évi megváltozásával kapcsolatos feladatokról* szóló 36/2013. (IX.13.) NGM rendelet alapján került megállapításra és értéke (665,6 millió forint) megegyezik az Alap 2013. december 31-i pénzeszközének összegével.

Felhalmozott eredményként az előző költségvetési évek felhalmozott eredményét kell kimutatni. 2023. évre vonatkozóan a felhalmozott eredmény értéke 9 974,8 millió forint, a **Mérleg szerinti eredmény** -10 522,2 millió forintot tesz ki.

Passzív időbeli elhatárolásként került kimutatásra az Alap 2023. évi mérlegében a Kincstár által december hónapra felszámított bankköltség, összesen 10,3 millió forint.

Az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.) alapján mérlegen kívüli tételként kerül kimutatásra a szerződés vagy okirat alapján támogatási előlegként, utólagos elszámolási kötelezettséggel nyújtott – 2023. december 31-ig el nem számolt – támogatások állománya, amelynek értéke 390 675,2 millió forint.

2023. évben a támogatási előleg folyósításából származó elszámolási kötelezettség állománya a következőképpen alakult.

millió forintban, egy tizedessel	
2023. január 1-i nyitó állomány	347 404,1
Elszámolási kötelezettség előírás	74 838,1
Elszámolás miatti kivezetés	31 452,2
Adóssá történt átminősítés	114,7
Támogatási maradvány visszafizetése miatti követelés csökkenés	0,0
2023. december 31-i záró állomány	390 675,2

Elszámolási kötelezettségek forrásbiztosítók felé

Az Áhsz. előírásai alapján szintén mérlegen kívüli tételként kerülnek kimutatásra a forrásbiztosítók felé a meghatározott célra átvett pénzeszközökből származó elszámolási kötelezettségek. Az év végén fennálló kötelezettség összege 103 522,9 millió forint.

3. Az Alap bevételei

3.1. Költségvetési támogatás

A 2023. évi költségvetés tervezésekor az Alap bevételeit kizárólag költségvetési támogatás biztosította, amelynek összege 62 035,2 millió forint volt. 2023. évben az Alap költségvetési támogatása összesen 26 937,8 millió forint összeggel növekedett az alábbiak szerint.

millió forintban, egy tizedessel

Kormányhatározatokkal biztosított pótelőirányzatok összesen	26 937,8
1426/2022. (IX.5.) Korm. határozat	45,5
1624/2022. (XII.14.) Korm. határozat	656,4
1050/2023. (II.23.) Korm. határozat	3 206,9
1100/2023. (III.22.) Korm. határozat	499,0
1131/2023. (IV.5.) Korm. határozat	150,1
1143/2023. (IV.18.) Korm. határozat	10 240,2
1146/2023. (IV.20.) Korm. határozat	473,8
1182/2023. (V.8.) Korm. határozat	1 619,5
1182/2023. (V.8.) Korm. határozat	-32,4
1210/2023. (VI.1.) Korm. határozat	2 251,4
1265/2023. (VII.6.) Korm. határozat	150,1
1386/2023. (VIII.31.) Korm. határozat	3 206,9
1471/2023. (X.31.) Korm. határozat	4 007,3
9938-1/2023. PM intézkedő levél	140,1
1526/2023. (XII.1.) Korm. határozat	306,0
1611/2023. (XII.28.) Korm. határozat	17,0

3.2. Egyéb bevétel

A költségvetési támogatáson felül az Alapnak – megállapodások alapján a XI. Miniszterelnökség fejezet fejezeti kezelésű előirányzatai terhére, támogatásokból eredő visszatérítésekből, valamint előző évi előirányzat maradványból – 2023. év során 14 514,6 millió forint összegű bevétele keletkezett az alábbiak szerint.

millió forintban, egy tizedessel

Egyéb bevételek	14 514,6
14/2023. (03.13.) Bizottsági Határozat	55,0
33/2023. (05.03.) Bizottsági Határozat	30,1
40/2023. (05.23.) Bizottsági Határozat	3 377,7
49/2023. (06.30.) Bizottsági Határozat	32,3
64/2023. (08.18.) Bizottsági Határozat	10 609,7
66/2023. (08.18.) Bizottsági Határozat	38,0
92/2023. (11.16.) Bizottsági Határozat	361,6
108/2023. (12.18.) Bizottsági Határozat	10,2

3.3. Összesítő kimutatás a 2023. évi bevételek előirányzatáról és tényleges teljesüléséről

millió forintban, egy tizedessel

	2023. évi bevételek 12. 31-i előirányzat	Összeg
I.	Költségvetési támogatás - eredeti előirányzat	62 035,2
a.	Költségvetési támogatás - pótelőirányzatok (Korm. határozatok)	26 631,8
b.	Megállapodás alapján átvett források államháztartáson belülről	0,0
c.	Elszámolási maradványból keletkezett bevételek és adósok töketörlesztései	4 210,8
d.	Kamatbevételek és árfolyamnyereség	0,1
II.	Pótelőirányzatok összesen (a+b+c+d)	30 842,7
III.	Összes költségvetési bevétel (I+II):	92 877,9
IV.	Pénzforgalom nélküli bevétel (2022. évi előirányzat maradvány)	10 609,7
V.	Mindösszesen (III+IV):	103 487,6

millió forintban, egy tizedessel

	2023. évi bevételek teljesülése 12. 31-i helyzet	Összeg
I.	Költségvetési támogatás	88 067,02
a.	Megállapodás alapján átvett források államháztartáson belülről	0,0
b.	Elszámolási maradványból keletkezett bevételek és adósok töketörlesztései	4 211,8
c.	Kamatbevételek és árfolyamnyereség	0,1
d.	Egyéb bevételek	0,0
II.	Bevételek összesen (a+b+c+d)	30 843,7
III.	Összes költségvetési bevétel (I+II):	92 878,9
IV.	Pénzforgalom nélküli bevétel (2022. évi előirányzat maradvány)	10 609,7
V.	Mindösszesen (III+IV):	103 488,6

4. Az Alap kiadásai

4.1. Nemzetpolitikai célú támogatások – 4. cím

Az Alap 2023. évi forrásai terhére – a vonatkozó jogi szabályozás szerint – pályázat vagy egyedi kérelem alapján került sor támogatások nyújtására a határon túli magyar közösségek civil társadalmának, kulturális, oktatási és egyházi programok megtartásának és fejlesztésének érdekében. Támogatási konstrukciók szerint megkülönböztethetők jogszabály alapján nyújtott normatív támogatások, nyílt és meghívásos pályázatok, támogatási kérelem alapján, egyedi döntéssel nyújtott támogatások, illetve a BGA törvényben meghatározott célok és feladatok ellátásával összefüggésben az Alapkezelő részére biztosított támogatás.

A 2023. évi Kvtv. 1. melléklet, LXV. Bethlen Gábor Alap fejezet, 4. Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzaton – a meghíúsulásokat is figyelembe véve – az alábbi táblázat szerinti támogatások kerültek jóváhagyásra a Bizottság által:

Támogatási konstrukció	Megnevezés	Támogatási döntés összesen** (millió forint, egy tizedessel)
Jogszabály alapján nyújtott normatív támogatások	2022. évi "Szülőföldön magyarul" című program kiegészítő támogatás	1 153,9
	2022. évi "Szülőföldön magyarul" című program kiegészítő támogatás -Felvidék	43,9
	2023. évi "Szülőföldön magyarul" című program	22 144,3
	Kárpátaljai szociális programok támogatása	2 179,4
Nyílt pályázatok	2023. évi „Gondoskodó Nemzet Program I.” című pályázati kiírás	1 440,5
	2023. évi „Gondoskodó Nemzet Program II.” című pályázati kiírás	481,8
	2023. évi „Pályázati kiírás a közösségi és gazdasági testvértelepülési programok és együttműködések támogatására”	213,1
	2023. évi Kárpát-medencei Lovas Program című pályázati kiírás	389,9
Meghívásos pályázat	2022. évi „Pályázati kiírás az erdélyi Nemzeti Jelentőségű Programok megvalósítására”	275,3
	2023. évi „Pályázati kiírás az erdélyi Nemzeti Jelentőségű Programok megvalósítására”	636,9
Egyedi döntés alapján nyújtott támogatások*		51 923,7
Korábbi évek áthúzódó és/vagy 2023 évben pénzügyileg nem teljesült tételei		17,4
Összesen		80 900,1
Befizetési kötelezettség***		4 504,7

*Az összeg magában foglalja az Alapkezelő, illetve egyéb lebonyolító szervezetek részére biztosított támogatási összegeket is.

** Bizottsági határozattal lekötött összeg.

*** 2023. évi Kvtv. -ben előírt befizetési kötelezettség.

4.1.1. Jogszabály alapján nyújtott normatív támogatások

4.1.1.1. A „Szülőföldön magyarul” című program

A *szomszédos államokban élő magyarokról* szóló 2001. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Szátv.) 14. § (1) bekezdése rendelkezik az óvodai, alap- és középfokú oktatási intézményben magyar nyelven vagy a magyar kultúra tárgyában tanulmányokat folytató kiskorúak nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásáról, továbbá a felsőoktatásban tanulók hallgatói támogatásáról. A Szátv., illetve a Vhr. 32/C. §-a alapján meghirdetett 2022/2023. tanévre vonatkozó „Szülőföldön magyarul” című programról (a továbbiakban: Program) a Bizottság 23/2023. (04.11.) számú határozatában döntött. A Program hat országban – Románia, Szlovákia, Ukrajna, Szerbia, Horvátország, Szlovénia – került meghirdetésre összesen 22 198,5 millió forint keretösszeggel.

A támogatásra jogosultak körét a Vhr. 32/C. §-ában foglaltak szerint a Program felhívásai az alábbiak szerint határozták meg:

- nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásban részesülhetnek:
  - a) azok a kiskorú gyermekek, akik a 2022/2023-as tanév kezdetétől az adott országban működő, akkreditált, működési engedéllyel rendelkező óvodában magyar nyelvű nevelésben vettek részt;
  - b) azok az általános- és középiskolás tanulók, akik 2004. augusztus 31-ét követő időszakban születtek és az adott országban működő, akkreditált, működési engedéllyel rendelkező oktatási intézményben alap- vagy középfokú tanulmányaikat folytatták, és
    - ba) az alap- vagy középfokú tanulmányaikat magyar nyelven folytatták és az adott ország közoktatási rendszerének tanulmányi időszakra vonatkozó rendelkezései okán kötelező képzésben részesültek a 2022/2023-as tanévben;
    - bb) fakultatív vagy opcionális (választható tantárgyként) magyar nyelvű oktatásban részesültek, és a lakóhelyükön napi bejárással elérhető távolságon belül nem működik magyar nyelvű oktatási intézmény, vagy magyar nyelvű tagozat a 2022/2023-as tanévben;
    - bc) olyan sérült vagy halmozottan sérült magyar nemzetiségű kiskorú személyek, akik nem akkreditált nevelési és oktatási intézményben folytattak magyar nyelvű tanulmányokat, vagy egyéb magyar nyelvű nevelésben részesültek a 2022/2023-as tanévben;
    - bd) olyan kiskorú személyek, akik sajátos nevelési igényeinek megfelelő – részben vagy egészben magyar nyelvű – nevelésben és oktatásban vettek részt a 2022/2023-as tanévben;
  - c) azok a középiskolai tanulók, akik a 2022/2023-as tanév megkezdéséig tizennyolcadik életévüket betöltötték, de az adott állam közoktatási rendszerének tanulmányi időszakra vonatkozó rendelkezései szerint kötelező, a ba)-bd) alpontok szerinti képzésben részesültek a 2022/2023-as tanévben, az adott országban működő, akkreditált, működési engedéllyel rendelkező oktatási intézményben.
- hallgatói támogatásban részesülhet az a nappali tagozatos hallgató, aki az adott országban működő felsőoktatási intézményben alap- vagy magiszteri tanulmányait egészben vagy részben magyar nyelven folytatta a 2022/2023-as tanévben.

Az Alapkezelő a tárgyévi programot a korábbi években együttműködő külföldi lebonyolító szervezetek közreműködésével valósította meg az alábbiak szerint:

Ország/Régió	Támogatást igénylő szervezet, intézmény	Megítélt támogatási összeg (millió forint, egy tizedessel)
Erdély	Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége	109,4
Felvidék	Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége	52,2
Vajdaság	Concordia Minoritatis Hungaricae - Kisebbségi Magyar Egység	35,9
Kárpátalja	"KMKSZ" Jótékonyági Alapítvány	26,0
Horvátország	Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma	3,8
Muravidék	Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva	1,2
Összesen		228,5

Az Alapkezelő és a lebonyolító szervezetek a támogatások lebonyolításával kapcsolatos tevékenységet megállapodásokban szabályozzák, amelyek összértéke 228,5 millió forint. A lebonyolító szervezetek feladata többek között az igénylések begyűjtése, az igénylők informálása, az adatlapok kezelése, az adatok rögzítése és feldolgozása a megadott informatikai rendszerben, az igénylések formai és jogosultsági ellenőrzése, a hiánypótlások kezelése, a döntés előkészítése, az igénylők kiértékelése volt.

Románia, Szerbia és Ukrajna esetében a támogatások pénzügyi teljesítése a regionális OTP bankok által e célra létrehozott lakossági folyószámlákra történő kifizetéssel valósul meg. Horvátország és Szlovénia tekintetében a kifizetések a lebonyolító szervezetek által a támogatást igénylők részéről megjelölt lakossági folyószámlákra történő utalással valósultak meg, míg Szlovákiában a folyósítás az Alapkezelő felvidéki leányvállalata – a BGA Felvidék s.r.o – és a ČSOB Bank közreműködésével zajlik.

A 2022/2023. tanévre vonatkozó támogatási kérelem benyújtására – valamennyi érintett országban egységesen – a 2023. április 11. és 2023. május 24. közötti időszakban volt lehetősége a támogatásra jogosultaknak. Az egy főre jutó hallgatói támogatás, illetve a nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatás összege egységesen bruttó 100 000 forint/fő.

A Bizottság a Program keretében – a 68/2023. (08.21.), a 78/2023. (09.13.), a 87/2023. (10.18.) és a 103/2023. (12.12.) számú határozataiban – 211 519 fő nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásáról és 9 924 fő hallgatói támogatásáról döntött, összesen 22 144,3 millió forint összegben az alábbiak szerint:

Ország	Nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatás		Hallgatói támogatás		Összesen	
	Darabszám	Összeg (millió forint, egy tizedessel)	Darabszám	Összeg (millió forint, egy tizedessel)	Darabszám	Összeg (millió forint, egy tizedessel)
Románia	132 529	13 252,9	7 527	752,7	140 056	14 005,6
Szlovákia	42 974	4 297,4	875	87,5	43 849	4 384,9
Szerbia	18 306	1 830,6	552	55,2	18 858	1 885,8
Ukrajna	16 604	1 660,4	958	95,8	17 562	1 756,2
Horvátország	753	75,3	2	0,2	755	75,5
Szlovénia	353	35,3	10	1,0	363	36,3
Összesen	211 519	21 151,9	9 924	992,4	221 443	22 144,3

A 2023. évben a támogatások kifizetésének mielőbbi megkezdése érdekében a Bizottság több körben hozott döntést az igénylések támogatásáról. A kérelmek feldolgozása és kifizetése

Ukrajna, Szerbia, Szlovénia és Horvátország tekintetében befejeződtek a 2023. évben. Szlovákiában és Romániában a kérelmek feldolgozása befejeződött a 2023. évben, de a kifizetés áthúzódott 2024. első negyedévére.

A 2022. évben meghirdetett - 2021/2022. tanévre vonatkozó - „Szülőföldön magyarul” című program (a továbbiakban: 2022. évi Program) keretében a Bizottság a 110/2022. (12.23.) számú határozatában 204 484 fő nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásáról és 6 762 fő hallgatói támogatásáról döntött, összesen 6 218,3 millió forint összegben. A Bizottság 111/2022. (12.27.) számú határozata alapján a 2022. évi Program teljes támogatási keretösszegének költségvetési évek közötti megosztása módosításra került, és a 2022. évi Program keretösszegéből 5 064,0 millió forint az Alap 2022. évi költségvetése Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzat terhére, 1 153,9 millió forint pedig az Alap 2023. évi költségvetése Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzat terhére került biztosításra. A Bizottság a 2/2023. (01.23.) számú határozatában elrendelte a támogatások kifizetését az Alap 2023. évi költségvetése Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzat terhére.

A 2022. évi Program keretében megállapított normatív támogatás - támogatottak részére történő folyósítása - minden régió tekintetében a 2023. évben teljesült. A 2022. évi támogatási kérelmek beérkezését, illetve feldolgozását követően, a szlovákiai lebonyolító szervezet 2023 első negyedévében jelezte, hogy adminisztrációs hiba miatt egyes támogatási igénylések hibásan, vagy egyáltalán nem kerültek rögzítésre a Nemzetpolitikai Információs Rendszerben, ezért a Bizottság a 20/2023. (03.29.) számú határozatában további 6 108 fő nevelési, oktatási, valamint tankönyv és taneszköz támogatásáról, valamint 97 fő hallgatói támogatásáról döntött összesen 138,9 millió forint összegben az Alap 2023. évi költségvetése Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzat terhére.

4.1.1.2. Kárpátaljai természetes személyek részére nyújtott támogatások

Az Alapkezelő a korábbi évek gyakorlatának megfelelően – a Vhr. 32/D. §-a szerint – 2023. évben is meghirdette a kárpátaljai

- a) magyar nyelvű köznevelési intézményben, szakképző intézményben, vagy a magyar nyelv oktatását végző egyéb oktatási intézményben magyar nyelvű oktatási és nevelési feladatokat ellátó személyek, illetve ezen feladatok megvalósítását segítő személyek,
- b) művészeti iskolákban munkájukat magyar nyelven ellátó pedagógusok, kiegészítő dolgozók,
- c) gyermekjóléti szolgáltatást és ellátást vagy fogyatékkal élők és más sajátos igényekkel rendelkezők (pl. idősothton) ellátását biztosító speciális intézményben feladataikat magyar nyelven ellátó dolgozók,
- d) sportegyesületben, sportiskolában vagy utánpótlás-nevelés fejlesztését végző alapítványban magyar gyermekekkel foglalkozó oktatók, edzők,
- e) egészségügyi, valamint egészségügyi feladatot (is) ellátó oktatási, szociális intézményben gyógyító vagy a gyógyítással összefüggő feladatokat magyar nyelven ellátó dolgozók,
- f) magyar vagy részben magyar nyelven publikáló nyomtatott vagy elektronikus médiumokban tevékenykedő, tartalom előállítás, tartalomformálást, illetve ezekkel a feladatokkal összefüggő kiegészítő tevékenységet végző dolgozók,
- g) közművelődési intézményekben szakmai tevékenységüket magyar nyelven végző művelődésszervezők, könyvtárosok, közgyűjteményi dolgozók, illetve az ezekkel a feladatokkal közvetlenül összefüggő kiegészítő tevékenységet végző dolgozók,
- h) szakmai tevékenységüket magyar nyelven végző színészek, előadóművészek, illetve a tevékenységüket közvetlenül segítő dolgozók,

i) magyar nyelvű óvodai csoportokba, illetve a közoktatási intézmények magyar tannyelvű 1-4. osztályába járó gyermekek étkeztetésének támogatására vonatkozó felhívást.

A Bizottság a 36/2023. (05.03.) számú határozatában 2 562,8 millió forint keretösszeggel hagyta jóvá a kárpátaljai szociális programok támogatására irányuló felhívást és a támogatás lebonyolításában közreműködőként résztvevő „KMKSZ” Jótékonyági Alapítvány részére a lebonyolítói feladatok költségeinek támogatására 70,0 millió forint összegű támogatás biztosításáról döntött.

A kérelmek benyújtására programonként eltérő időszakokban, 2023. május 12. és 2023. augusztus 11. között volt lehetőség. A Bizottság a 61/2023. (08.09.), a 67/2023. (08.21.) és a 77/2023. (09.11.) számú határozataiban döntött a támogatási kérelmekről, amely szerint a 2023. évben a kárpátaljai természetes személyek részére nyújtott szociális támogatások keretében 11 488 db támogatási kérelem alapján összesen 2 179,4 millió forint összegű támogatás került biztosításra a kedvezményezettek részére az alábbiak szerint:

Támogatási cél	Befogadott érvényes kérelmek száma (db)	Befogadott érvényes kérelmek alapján nyújtott támogatások összege (millió forint, egy tizedessel)
Magyar nyelvű köznevelési intézményben, szakképző intézményben, vagy a magyar nyelv oktatását végző egyéb oktatási intézményben magyar nyelvű oktatási és nevelési feladatokat ellátó személyek, illetve ezen feladatok megvalósítását segítő személyek támogatása	4 657	1 422,9
Művészeti iskolákban munkájukat magyar nyelven ellátó pedagógusok, kiegészítő dolgozók támogatása	260	48,4
Gyermekjóléti szolgáltatást és ellátást vagy fogyatékkal élők és más sajátos igényekkel rendelkezők ellátását biztosító speciális intézményben feladataikat magyar nyelven ellátó dolgozók támogatása	227	35,2
Sportegyesületben, sportiskolában vagy utánpótlás-nevelés fejlesztését végző alapítványban magyar gyermekekkel foglalkozó oktatók, edzők támogatása	16	2,6
Egészségügyi, valamint egészségügyi feladatot (is) ellátó oktatási intézményben gyógyító vagy a gyógyítással összefüggő feladatokat magyar nyelven ellátó dolgozók támogatása	2 087	485,2
Magyar vagy részben magyar nyelven publikáló nyomtatott vagy elektronikus médiumokban tevékenykedő, tartalom előállítás, tartalomformálást, illetve ezekkel a feladatokkal összefüggő kiegészítő tevékenységet végző dolgozók támogatása	141	26,0
Közművelődési intézményekben szakmai tevékenységüket magyar nyelven végző művelődésszervezők, könyvtárosok, közgyűjteményi dolgozók, illetve az ezekkel a feladatokkal közvetlenül összefüggő kiegészítő tevékenységet végző dolgozók támogatása	146	24,6
Szakmai tevékenységüket magyar nyelven végző színészek, előadóművészek, illetve a tevékenységüket közvetlenül segítő dolgozók támogatása	63	17,8
Magyar nyelvű óvodai csoportokba, illetve a közoktatási intézmények magyar tannyelvű 1-4. osztályába járó gyermekek étkeztetésének támogatása	3 891	116,7
Összesen	11 488	2 179,4

A támogatási összegek a kedvezményezettek részére a 2023. évben kifizetésre kerültek.

4.1.2. Nyílt pályázatok alapján nyújtott támogatások

A Vhr. 19. § (2) bekezdése alapján az Alapkezelő – a Magyar Állandó Értekezlet (a továbbiakban: MÁÉRT) elvi iránymutatásainak figyelembevételével és a Bethlen Gábor Alap Kollégiumával (a továbbiakban: Kollégium) együttműködve – minden évre vonatkozóan pályázati stratégiát készít, valamint javaslatot tesz az Alap Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzatán a nyílt pályázatokra fordítható keretösszegekre. A Kollégium javaslatára a Bizottság a 38/2023. (05.03.) számú határozatában jóváhagyta az Alap 2023. évi pályázati stratégiáját, illetve az Alap Nemzetpolitikai célú támogatások című nyílt pályázati célokra fordítandó 2023. évi keretösszegeit, amely keretösszegeket a 72/2023 (08.28) számú határozatával az alábbiak szerint módosította:

Előirányzat megnevezése	Pályázati cél megnevezése	Keretösszegek (millió forint, egy tizedessel)
Nemzetpolitikai célú támogatások	2023. évi Gondoskodó Nemzet Program I. – „Külhoni szervezetek működésének, fejlesztéseinek és eszközbeszerzéseinek támogatása” című pályázati kiírás	1 500,0
	2023. évi Gondoskodó Nemzet Program II. – „Külhoni szervezetek programjainak és rendezvényeinek támogatása” című pályázati kiírás	500,0
	2023. évi „Pályázati kiírás közösségi és gazdasági testvértelepülési programok és együttműködések támogatására” című pályázati kiírás	214,1
	2023. évi Kárpát-medencei Lovas Program című pályázati kiírás	400,0
	Összesen	2 614,1

4.1.2.1. A Gondoskodó Nemzet Program pályázatai

Az Alapkezelő – a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának (a továbbiakban: Államtitkárság) megbízásából – a Bizottság 38/2023. (05.03.) számú határozata alapján 2023. május 4. napján tette közzé a *2023. évi Gondoskodó Nemzet Program I. – “Külhoni szervezetek működésének, fejlesztéseinek és eszközbeszerzéseinek támogatása”* című pályázati kiírást 1 500,0 millió forint keretösszeggel.

A pályázati kiírásra a magyarság összetartozása és szülőföldön való boldogulása szempontjából meghatározó tevékenységet folytató szervezetek működésük, fejlesztésük és eszközbeszerzésük támogatása céljából 2023. június 5. napjáig nyújthattak be – 2023. január 1. és 2023. december 31. között megvalósítandó – pályázatot 0,3 millió forint és 5,0 millió forint közötti vissza nem térítendő támogatás biztosítása céljából, 2024. január 30-ai elszámolási határidővel. A Bizottság 102/2023 (12.12.) számú határozatával a pályázati kiírásban foglalt megvalósítási időszak végső határidejét 2024. augusztus 31-re, az elszámolási határidőt 2024. szeptember 30-ra módosította.

A pályázati kiírásra összesen 2 342 db pályázat érkezett be. A pályázatok feldolgozását követően, a nyertes pályázatokról a Bizottság – a Kollégium 11/2023. (08.28.) számú határozatában foglalt javaslata figyelembevételével – a 72/2023. (08.28.) számú határozatában döntött az alábbiak szerint:

Régió	Gondoskodó Nemzet Program I. döntésre felterjesztett pályázatok			Támogatott pályázatok	
	Beérkezett pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatokban igényelt támogatási összeg (millió forint, egy tizedessel)	Pályázatok száma (db)	Támogatás összege (millió forint, egy tizedessel)
Erdély	1 145	1 143	4 205,2	658	568,0
Felvidék	487	484	1 609,9	254	198,0
Kárpátalja	201	196	826,2	132	126,0
Muravidék	40	40	130,0	29	29,0
Drávaszög	33	33	103,7	29	34,0
Vajdaság	217	217	667,2	112	145,0
Diaszpóra	219	214	891,3	210	400,0
Összesen	2 342	2 327	8 433,5	1 424	1 500,0

A Bizottság a 111/2023. (12.27.) számú határozatában 46 db támogatási döntés visszavonásáról hozott határozatot összesen 59,5 millió forint összegben, továbbá döntött a pályázati keretösszeg 1 440,5 millió forintra történő csökkentéséről. A nyertes pályázók részére megítélt támogatási összegek a kedvezményezettek részére a 2023. évben folyósításra kerültek.

Az Alapkezelő a Bizottság 38/2023. (05.03.) számú határozata alapján szintén 2023. május 4. napján tette közzé a 2023. évi Gondoskodó Nemzet Program II. – “*Külhoni szervezetek programjainak és rendezvényeinek támogatása*” című pályázati kiírást 500,0 millió forint keretösszeggel. A pályázati kiírásra 2023. június 5. napjáig a magyarság összetartozása és szülőföldön való boldogulása szempontjából meghatározó tevékenységet folytató szervezetek – 2023. január 1. és 2023. december 31. között megvalósítandó – programjaik és rendezvényeik megvalósítására nyújthattak be pályázatot hat – oktatási, kulturális, egyházi, sport, ifjúsági, cserkész- és közösségi, valamint diaszpóra – alprogramban 0,3 millió forint és 1,0 millió forint közötti vissza nem térítendő támogatás biztosítása céljából, 2024. január 30-ai elszámolási határidővel. A Bizottság 102/2023. (12.12.) számú határozatával a pályázati kiírásban foglalt megvalósítási időszak végső határidejét 2024. augusztus 31-re, az elszámolási határidőt 2024. szeptember 30-ra módosította.

A pályázati kiírásra összesen 1 767 db pályázat érkezett be. A pályázatok feldolgozását követően, a nyertes pályázatokról a Bizottság – a Kollégium 12/2023. (08.28.) számú határozatában foglalt javaslata figyelembevételével – a 72/2023. (08.28.) számú határozatában döntött az alábbiak szerint:

Régió	Gondoskodó Nemzet Program II. döntésre felterjesztett pályázatok			Támogatott pályázatok	
	Beérkezett pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatokban igényelt támogatási összeg (millió forint, egy tizedessel)	Pályázatok száma (db)	Támogatás összege (millió forint, egy tizedessel)
Erdély	885	885	823,0	453	194,0
Felvidék	335	333	307,4	220	77,0
Kárpátalja	116	113	107,8	100	42,0
Muravidék	17	16	14,5	16	11,0
Drávaszög	34	34	32,6	30	11,0
Vajdaság	191	189	170,8	145	65,0
Diaszpóra	189	187	182,0	183	100,0
Összesen	1 767	1 757	1 638,1	1 147	500,0

A Bizottság a 111/2023. (12.27.) számú határozatában 36 db támogatási döntés visszavonásáról hozott határozatot összesen 18,2 millió forint összegben, továbbá döntött a pályázati keretösszeg 481,8 millió forintra történő csökkentéséről. A nyertes pályázók részére megítélt támogatási összegek a kedvezményezettek részére a 2023. évben folyósításra kerültek.

4.1.2.2. „Pályázati kiírás testvértelepülési programok és együttműködések támogatására”

A Bizottság a 38/2023. (05.03.) számú határozatában elfogadta a „Pályázati kiírás a közösségi és gazdasági testvértelepülési programok és együttműködések támogatására” című 2023. évi pályázati kiírást, amely a közösségi célú programokat és a gazdasági együttműködés ösztönzését támogatja. A pályázati kiírás célja, hogy a Magyarország és a Kárpát-medence magyar lakta települései közötti magyar-magyar közösségi, illetve gazdasági kapcsolatok kialakítását, ápolását és fejlesztését célzó testvértelepülési programok, együttműködések támogatásra kerülhessenek. A pályázati kiírás teljes támogatási keretösszege 500,0 millió forint, amelyből a magyar-magyar közösségi kapcsolatok támogatása (A. alprogram keretösszege) 250,0 millió forint, a magyar-magyar gazdasági kapcsolatok támogatása (B. alprogram keretösszege) 250,0 millió forint. Az egy pályázattal elnyerhető vissza nem térítendő támogatás összege alprogramonként 0,5 millió forinttól 1,0 millió forintig terjedhet. A pályázati kiírásra a magyarországi székhelyű települési és vármegyei önkormányzatok 2023. május 16. napjától 2023. június 15. napjáig nyújthattak be pályázatot. A pályázatok megvalósítási időszaka a 2023. január 1. és 2023. december 31. közötti időszak, a beszámoló benyújtására előírt határidő 2024. január 30. volt. A Bizottság 102/2023. (12.12.) számú határozatával a pályázati kiírásban foglalt megvalósítási időszak végső határidejét 2024. augusztus 31-re, az elszámolási határidőt 2024. szeptember 30-ra módosította.

A Bizottság a pályázatok támogatásáról és a pályázati keretösszeg 214,1 millió forintra történő csökkentéséről – a Kollégium 8/2023. (07.20.) számú határozatában foglalt javaslata figyelembevételével – a 60/2023. (08.09.) számú határozatában döntött az alábbiak szerint:

Beérkezett pályázatok		Támogatásra javasolt pályázatok		
Beérkezett pályázatok száma összesen (db)	Pályázatokban igényelt összeg (millió forint egy tizedessel)	Pályázatok száma (db)	Igényelt összeg (millió forint egy tizedessel)	Javasolt támogatási összeg (millió forint egy tizedessel)
219	214,1	219	214,1	214,1

A Bizottság a 111/2023. (12.27.) számú határozatában 1 db támogatási döntés visszavonásáról hozott határozatot összesen 1,0 millió forint összegben, továbbá döntött a pályázati keretösszeg 213,1 millió forintra történő csökkentéséről. A nyertes pályázók részére megítélt támogatási összegek a kedvezményezettek részére a 2023. évben folyósításra kerültek.

4.1.2.3. Kárpát-medencei Lovas Program támogatása

Az Alapkezelő a Bizottság 72/2023. (08.28.) számú határozata alapján 2023. szeptember 5. napján tette közzé a „2023. évi Kárpát-medencei Lovas Program” című pályázati kiírást 400,0 millió forint keretösszeggel. A pályázati kiírásra 2023. október 4. napjáig a Magyarország határain kívül működő, lovakkal kapcsolatos tevékenységet folytató magyar szervezetek nyújthattak be működésük, fejlesztésük, eszközbeszerzésük, valamint programjaik és rendezvényeik támogatása céljából – 2023. november 1. és 2024. október 31. között megvalósítandó – pályázatot 1,0 millió forint és 7,0 millió forint közötti vissza nem térítendő támogatás biztosítása céljából, 2024. november 30-ai elszámolási határidővel.

A pályázati kiírásra összesen 119 db pályázat érkezett be. A pályázatok feldolgozását követően, a nyertes pályázatokról és a pályázati keretösszeg 389,9 millió forintra történő csökkentéséről a Bizottság – a Kollégium 16/2023. (11.14.) számú határozatában foglalt javaslata figyelembevételével – a 97/2023. (11.28.) számú határozatában döntött az alábbiak szerint:

Régió	2023. évi Kárpát-medencei Lovas Program döntésre felterjesztett pályázatok			Támogatott pályázatok	
	Beérkezett pályázatok száma	Érvényes pályázatok száma	Érvényes pályázatokban igényelt támogatási összeg (millió forintban, egy tizedessel)	Pályázatok száma	Támogatás összege (millió forintban, egy tizedessel)
	(db)	(db)		(db)	
Erdély	81	80	500,1	59	225,6
Felvidék	23	23	151,4	20	112,3
Kárpátalja	4	3	20,5	3	11,5
Muravidék	1	1	7,0	1	7,0
Vajdaság	10	9	49,8	6	33,5
Összesen	119	116	728,8	89	389,9

A támogatói okiratok kiállítása, valamint a támogatási összegek folyósítása 87 kedvezményezett esetében 2023. év végéig megtörténtek. Az adategyeztetés nem teljesítése miatt, kettő támogatás esetében nem került sor támogatói okirat kiadására, összesen 4,5 millió

forint összegben, amelyek várhatóan a 2024. év során kerülnek majd kiszerezésre és folyósításra.

A 2023/2024. évi „Pályázati kiírás Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíjra” című pályázati kiírás a 2023. évben nem került kiírásra.

4.1.3. Meghívásos pályázat alapján nyújtott támogatások

Tekintettel a költségvetési egyensúly fenntartása érdekében a költségvetési kiadások tekintetében hozott kormányzati intézkedésekre, forráshiány okán a Bizottság a 99/2022. (12.13.) számú határozatában visszavonta a 2022. évi „Pályázati kiírás az erdélyi Nemzeti Jelentőségű Programok megvalósítására” című pályázati kiírást, valamint a nyertes pályázatok támogatásáról szóló bizottsági döntését. Annak érdekében, hogy a 2022. évi Nemzeti Jelentőségű Programok a korábbi pályázati kiírás visszavonását követően akadálytalanul megvalósításra kerülhessenek, az Alapkezelő a 2022., illetve részben a 2023. évre vonatkozóan 2023. első negyedévében ismételten meghívásos pályázati kiírást jelentetett meg – a Bizottság 4/2023. (01.23.) számú határozata alapján, 280,3 millió forint keretösszeggel – a korábban pályázatot benyújtó erdélyi civil szervezetek működésének, beruházásának, eszközfejlesztésének, illetve programjainak támogatása céljából.

A meghívott 139 szervezet a pályázati kiírásra 2023. január 25. napjától 2023. január 31. napjáig nyújthatta be pályázatát. A pályázatok megvalósítási időszaka a 2022. március 1. és 2023. június 30. közötti, a beszámoló benyújtására előírt határidő 2023. július 30. napja volt. A beadási határidőig kettő meghívott szervezet nem nyújtott be pályázatot.

A pályázatok feldolgozását követően a pályázatok támogatásáról és a pályázati keretösszeg 277,7 millió forintra történő csökkentéséről a Bizottság a 12/2023. (03.13.) számú határozatában döntött az alábbiak szerint:

Ssz.	Nemzeti jelentőségű program megnevezése	Benyújtott pályázatok száma (db)	Támogatásra javasolt pályázatok száma (db)	Támogatásra javasolt összeg (millió forintban, egy tizedessel)
1.	Jelentős szakmai és kulturális intézmények működésének támogatási programja	83	83	139,7
2.	Szórványkollégiumok támogatási programja	27	27	83,3
3.	Felsőoktatási háttérintézmények támogatási programja	15	15	34,7
4.	Kulturális és tudományos médiatámogatási program	12	12	20,0
	Összesen	137	137	277,7

A támogatások kifizetése - kettő kivételével, amelyek esetében a visszavonásáról 2,4 millió forint összegben, egyúttal a keretösszeg 275,3 millió forintra történő csökkentéséről a Bizottság 58/2023. (07.20.) számú határozatában döntött - befejeződött 2023. évben.

A Bizottság a MÁÉRT szakbizottságai javaslatainak figyelembevételével a 32/2023. (04.27.) számú határozatában jelölte ki a Nemzeti Jelentőségű Intézmények és Programok 2023. évi körét. A 70/2023. (08.28.) számú bizottsági határozat szerint az erdélyi Nemzeti Jelentőségű Programok támogatása meghívásos pályázat keretében valósul meg a „2023. évi erdélyi Nemzeti Jelentőségű Programok megvalósítására” című meghívásos pályázati kiírás alapján. A 681,1 millió forint keretösszegű pályázati kiírásra kizárólag a pályázati kiírás

mellékleteiben támogatási programonként meghatározott, a határon túli magyar közösségfejlesztésben, a magyar anyanyelvű kultúra értékeinek megőrzésében, átadásában, és a magyar nyelvű oktatás fejlesztését elősegítő programok megvalósításában szerepet vállaló romániai székhelyű szervezetek és intézmények nyújthattak be pályázatot az alábbi kategóriákban:

- Jelentős szakmai és kulturális intézmények működésének támogatási programja;
- Szórványkollégiumok támogatási programja;
- Felsőoktatási háttérintézmények támogatási programja;
- Kulturális és tudományos médiatámogatási program;
- Színházak, bábszínházak, néptáncgyűttek támogatási programja.

A meghívott 170 szervezet a pályázati kiírásra 2023. augusztus 28-tól 2023. szeptember 27-ig nyújthatta be pályázatát. A pályázatok megvalósítási időszaka a 2023. március 1. és 2024. február 29. közötti időszak, a beszámoló benyújtására előírt határidő 2024. március 30. A beadási határidőig nyolc meghívott szervezet nem nyújtott be pályázatot.

A pályázatok feldolgozását követően a pályázatok támogatásáról a Bizottság a 90/2023. (11.16.) számú határozatában döntött, majd a 102/2023. (12.12.) számú határozatával módosította az alábbiak szerint:

Ssz.	Nemzeti jelentőségű program megnevezése	Benyújtott pályázatok száma (db)	Támogatásra javasolt pályázatok száma (db)	Támogatásra javasolt összeg (millió forint, egy tizedessel)
1.	Jelentős szakmai és kulturális intézmények működésének támogatási programja	78	78	135,1
2.	Szórványkollégiumok támogatási programja	24	24	150,8
3.	Felsőoktatási háttérintézmények támogatási programja	15	15	35,2
4.	Kulturális és tudományos médiatámogatási program	12	12	20,0
5.	Színházak, bábszínházak, néptáncgyűttek támogatási program	33	33	295,8
	Összesen	162	162	636,9

A támogatói okiratok kiállítása, valamint a támogatási összegek folyósítása 158 kedvezményezett esetében 2023. év végéig megtörtént. Az Alap terhére korábban elnyert pályázat alapján létrejött támogatási jogviszonyból eredő beszámolási kötelezettség nem teljesítése miatt négy támogatás esetében, 4,7 millió forint összegben nem került sor a támogatás folyósítására, amelyre várhatóan a 2024. év során kerül sor. A Bizottság 102/2023 (12.12.) számú határozatával a pályázati kiírásban foglalt megvalósítási időszak végső határidejét 2024. augusztus 31-re, az elszámolási határidőt 2024. szeptember 30-ra módosította.

4.1.4. Egyedi döntés alapján nyújtott támogatások

Az egyedi támogatások eljárásrendjüket tekintve a pályázati rendszeren kívül biztosított, a támogatandó cél speciális körülményeit, finanszírozási szükségleteit kiemelten kezelő támogatások.

Egyedi támogatási kérelmet nyújthatnak be a BGA törvény szerinti szervezetek, természetes személyek, a nemzeti jelentőségű intézmények. A BGA törvényben meghatározott célok ellátásával, valamint az Alap kezelésével, működtetésével összefüggésben az Alapból nyújtott támogatás kedvezményezettje lehet az Alapkezelő is.

A támogatási kérelmek az Államtitkársághoz kerülnek benyújtásra. Az Államtitkárság a szakmai javaslatával ellátott kérelmet továbbítja az Alapkezelő részére a döntéshozatal előkészítése, a támogatási ügylet lebonyolítása céljából. A korábbi évekhez hasonlóan a Kárpát-medencei régiók mellett a diaszpórából is befogadásra kerültek támogatási kérelmek.

Az egyedi támogatásokat céljuk szerint az alábbiaknak megfelelően csoportosíthatjuk:

- Oktatási célú támogatások:
  - köznevelési intézmények támogatása;
  - felsőoktatási intézmények támogatása;
  - szórányoktatási kollégiumok támogatása;
- Egyházi célú támogatások;
- Kulturális programok, rendezvények támogatása;
- Sportszervezetek, sportesemények támogatása;
- Jogvédő, közösségépítő, kisebbségvédelmi, szociális tevékenység támogatása;
- Beruházások:
  - oktatási és egyházi intézmények ingatlanfejlesztése;
  - épület-rehabilitációs tevékenységek támogatása;
- Egyéb (pl. pályázati lebonyolítók, Alapkezelő).

A Bizottság a 2023. évben összesen 812 db egyedi támogatási kérelem támogatásáról döntött az Alap 2023. évi költségvetése Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzata terhére az alábbiak szerint:

Ország/Régió	Támogatott kérelmek száma (db)	Támogatott kérelmek támogatási összege (millió forint, egy tizedessel)
Erdély	180	24 972,5
Felvidék	147	5 276,6
Vajdaság	129	5 341,5
Kárpátalja	140	8 870,2
Horvátország	11	2 323,3
Muravidék	18	967,7
Diaszpóra	57	613,5
Magyarország	130	3 286,7
Összesen	812	51 652,0

A Bizottság az Alapkezelő részére további 271,7 millió forint összegű támogatásról hozott döntést.

A fentiek alapján a Bizottság 2023. december 31. napjáig mindösszesen 51 923,7 millió forint összegben hagyott jóvá egyedi támogatást 2023. évi kötelezettségvállalással.

4.1.4.1. Az egyedi támogatásokból megvalósuló jelentősebb projektek, programok

Az egyedi támogatások keretén belül több nemzetstratégiai szempontból jelentős projekt és program támogatásáról született döntés a 2023. év végéig. Ezek közül néhány:

A *Pro Media Alapítvány* 2018. óta működteti a M7 médiacsaládot. Az elmúlt öt évben a médiacsalád nemcsak a nemzeti konzervatív, hanem a teljes felvidéki magyar médiapiac vezető orgánumává vált. A médiacsalád részeként létrehozott Magyar7 című közéleti hetilap nyolcezer példányban kerül nyomtatásra, a ma7.sk hírportált pedig a legolvasottabb felvidéki magyar hírportálok között tartják számon. A médiacsalád működtetése céljából a 2023-as évben a Pro Media Alapítvány 474,7 millió forint támogatásban részesült.

A Szerbiában működő *SPES Alapítvány* célja a Vajdaságban, de különösen a bánáti szórványban élő magyar fiatalok oktatási-nevelési támogatása, ezen belül is kiemelkedő jelentőségű a Nagybecskerekben működő Szathmáry Karolina Kollégium működtetése. A kollégium 1996 óta jelentős szerepet tölt be a vajdasági középiskolai magyar oktatás továbbélésében. A 2023-as évben a kollégium működtetésének támogatása céljából a SPES Alapítvány 160,0 millió forint támogatásban részesült.

A kollégium több mint 60 magyar fiatalnak biztosít otthont, valamint szellemiségével és értékrendjével igyekszik megőrizni és erősíteni a bentlakók magyarságtudatát.

Az *Európa Kollégium Egyetemista Központ* 2015-től kezdve a vajdasági magyar közösség kiemelt jelentőségű intézménye, amely kulcsfontosságú szerepet tölt be a fiatalok szülőföldön történő továbbtanulásában és boldogulásában. Éves szinten közel 400 vajdasági magyar ajkú egyetemi hallgató él az intézményben, tanul és épít közösséget. Az Európa Kollégium Egyetemista Központ ma már a vajdasági magyarság egyik legjelentősebb kulturális, szellemi, tudományos és közéleti központjává lett. Az Európa Kollégium Egyetemista Központ az intézmény 2023-as működésének, eszközbeszerzésének és szakkollégiumi tevékenységének támogatása céljából 320,0 millió forint támogatásban részesült.

A dévai székhelyű *Szent Ferenc Alapítvány* rászoruló gyermekek gondozásával, nevelésével, anyanyelven való iskoláztatásával foglalkozik. Az általa Erdély több mint 60 településén működnek bentlakásos és napközi otthonok a gyermekek számára. Elsődleges céljuk a gyermekek érdekeinek képviselése, szellemi- és szociális képességük fejlődésének elősegítése, szociális védelme, ugyanakkor nagy hangsúlyt fektetnek az anyanyelvű oktatásra, a hagyományok megőrzésére az identitás megerősítésére. A Szent Ferenc Alapítvány 2023. évben a gyermekotthonok működésének, közüzemi költségeinek támogatása érdekében 37,7 millió forint támogatásban részesült, valamint további 18,2 millió forint támogatásban a kézdivásárhelyi szakképzési rendszer fejlesztésének támogatása céljából.

A Székelyföldi Jégkorong Akadémiát működtető *Mens Sana Alapítvány* célja, hogy az akadémiai rendszer létrehozásával megakadályozza a székelyföldi sportolók tömeges elvándorlását és egyben elősegítse a fiatalok szülőföldön maradását. Tevékenységeinek megvalósítása céljából a 2023. évben 1 960,0 millió forint összegű támogatásban részesült. A közeljövőben szeretnék befejezni a Sportkollégium épületét, műfüves pálya telepítését, a sporttudományi laboratórium bővítését, valamint autóbuszokat szeretnének vásárolni a sportolók utaztatása céljából. A Mens Sana Alapítvány ezen felül a Márton Áron Tehetséggondozó Központ fenntartója is, amely speciális oktatási-nevelési program, ösztöndíjak, a bentlakás és teljes ellátás biztosításán keresztül karol fel kiemelkedően tehetséges magyar fiatalokat.

A választói *Kallós Zoltán Alapítvány* a választói és a nagysármási szórványkollégiumok működésének támogatása céljából 146,6 millió forint összegű támogatásban részesült. A szórványprogramja immáron 23 éve biztosítja a magyar nyelvű oktatást a mezőségi és szamosháti hátrányos helyzetben lévő magyar gyerekek számára. A 2022/2023-as tanév során összesen 117 diáknak biztosítottak szállást a választói és nagysármási kollégiumokban, ahová óvodás kortól egészen szakképzésben résztvevő korosztályig várják a gyerekeket. Diákjaiknak anyanyelvi nevelést, továbbtanulási lehetőséget, teljes kollégiumi ellátást, továbbá napi- és heti ingázási lehetőséget is biztosítanak. A Kallós Zoltán Alapítvány a beruházásainak támogatása céljából a 2023. évben 90,0 millió forint támogatásban részesült.

A szabadkai *CMH, Concordia Minoritatis Hungaricae, Kisebbségi Magyar Egység* a falugondnoki rendszer működtetésének, valamint gépjármű és egyéb eszközök beszerzésének támogatása céljából 145,0 millió forint összegű támogatásban részesült. A falugondnoki

hálózat jelenleg 50 településen, 17 önkormányzatban működik a Vajdaságban. A falugondnokok a rendszeren keresztül körülbelül 700 -750 embernek tudnak segítséget nyújtani a mindennapok nehézségeinek áthidalásában.

4.1.4.2. Nemzeti Jelentőségű Intézmények és Programok támogatása

A Vhr. 32/F. §-a szerint a Nemzeti Jelentőségű Intézmények és Programok körét a MÁÉRT iránymutatása alapján, a nemzetpolitikáért felelős államtitkár javaslatára a Bizottság határozza meg minden évben. Nemzeti Jelentőségű Intézmény olyan intézmény, illetve Nemzeti Jelentőségű Program olyan program lehet, amely a határon túli magyarság közösségeiben nagyfokú szervezőerővel rendelkezik, továbbá a nemzeti identitás megőrzése érdekében nemzetstratégiai szempontból kiemelkedő szerepet tölt be oktatási, kulturális, egyházi és egyéb társadalomszervezési területeken.

A nemzeti jelentőségű intézményeket és programokat a Bizottság - a MÁÉRT szakbizottságainak javaslatai figyelembevételével - a 32/2023. (04.27.) számú határozatában jelölte ki. A Bizottság 2023. évre vonatkozóan összesen 84 intézményt és 12 programot ítelt nemzeti jelentőségűnek. Ezek közül néhány:

A Fundația Sapiientia Alapítvány, a Sapiientia Erdélyi Tudományegyetem és a Sapiientia Alapítvány-Partiumi Keresztény Egyetem (a továbbiakban együtt: Egyetemek) a 2023. évre vonatkozóan összesen 6 500,0 millió forint összegű támogatásban részesültek, amely összegből 2 000,0 millió forint a Fundația Sapiientia Alapítvány és az általa fenntartott intézményrendszer 2023. évi működésének és fejlesztéseinek költségeire előrehozott támogatásként 2022 decemberében került biztosításra. A Sapiientia-rendszer megerősítése az erdélyi magyar felsőoktatásban az egyik legjelentősebb nemzetpolitikai döntés volt. Magyarország Kormánya az elmúlt években számos fejlesztést, nagyberuházást finanszírozott, ezáltal az Egyetemek bővíthették szakkínálatukat és javíthattak az oktatás minőségén.

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (a továbbiakban: Főiskola) a 2023. évre vonatkozóan 4 081,6 millió forint összegű támogatásban részesült. A Főiskola az elmúlt években fontos oktatási és beruházási fejlesztéseket valósított meg, amelyek következtében újabb évfolyamokkal bővült a felsőfokú szakképzés. A Főiskola biztosítja Kárpátalján a minőségi magyar nyelvű felsőoktatást, szakképzési centrumai által pedig hiánypótló tevékenységet folytat annak érdekében, hogy a helyi igényeknek megfelelően bővítse képzési kínálatát.

A Studium Prospero Alapítvány 300,0 millió forint összegű támogatásban részesült a 2023. évi működésének és beruházásainak támogatása céljából. A támogatás által orvosi és tanári szolgálati lakások kerülnek kialakításra vagy felújításra, a beruházási munkálatok Marosvásárhelyen, Szatmárnémetiben és Nagymedeséren valósulnak meg. A tevékenysége által közösséget épít és lehetőséget teremt fiataloknak, orvosoknak, egyetemi oktatóknak, művészeknek arra, hogy szakmai tudásuk mellett közösségként szocializálódjanak, az otthonmaradás és a szülőföldön való rendelkezésre állás lételemükké válhasson.

A tóthfalui *Munkás Szent József Római Katolikus Plébánia* (a továbbiakban: Plébánia) keretében működő *Kaszap István Kollégium* (a továbbiakban: Kollégium) 2002-ben nyitotta meg kapuit. A Kollégium 65 vajdasági magyar fiatalnak biztosít otthont, valamint szellemiségével és értékrendjével igyekszik megőrizni és erősíteni a bentlakók magyarságtudatát. A Plébánia a 2023. évben a Kollégium fenntartása és működtetése érdekében 100,0 millió forint összegű támogatásban részesült.

A *Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség* (a továbbiakban: Pedagógusszövetség) működésének, programjainak, valamint a módszertani központja működtetésének támogatása céljából 60,0 millió forint összegű támogatásban részesült. A Pedagógusszövetség az esélyegyenlőség jegyében végez széleskörű módszertani munkát a kárpátaljai magyar diákok tehetséggondozása, a tanárok továbbképzésének biztosítása és a magyar iskolák módszertani ellátása érdekében. A Pedagógusszövetség tevékenységén keresztül segíti a magas színvonalú magyar nyelvű oktatás előremozdítását Kárpátalján, lehetőséget biztosít mind a tanulók, mind a pedagógusok számára kapcsolatépítés, szakmai fejlődés, eszmecsere tekintetében.

A *Selye János Egyetem* egyetlen felvidéki magyar felsőoktatási intézményként nagy felelősséggel tartozik a szlovákiai magyarság megmaradásáért, jövőjéért, az anyanyelvi oktatás megőrzéséért és az anyanyelvükön továbbtanulni kívánó fiatalok szülőföldön való maradásáért. A Selye János Egyetem működésének támogatása céljából 320,0 millió forint támogatásban részesült.

4.1.4.3. Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program

A Kormány a 2016. év végén hirdette meg a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programot (a továbbiakban: Óvodaprogram), amelynek végrehajtásához szükséges források több részletben kerültek biztosításra az első, a második, illetve a harmadik ütem tekintetében.

A Kormány a Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program negyedik üteméről szóló 1150/2021. (III. 31.) Korm. határozatban döntött az Óvodaprogram negyedik üteméről 13 464,2 millió forint támogatási összegben, amely támogatási összeget az 1664/2022. (XII.22.) Korm. határozat 13 014,2 millió forint összegre módosította.

Az Óvodaprogram negyedik ütemének végrehajtására biztosított kormányzati forrás terhére létesített támogatási jogviszonyok összegét és számát az alábbi táblázat tartalmazza:

Óvoda-fejlesztés (ütem)	Korm. határozat	Kedvezményezettek részére biztosított forrás (millió forint, egy tizedessel)	Megkötött szerződések/kibocsátott okiratok száma (db)
4.1	1528/2021. (VIII.2.)	4 997,5	36
4.2	1953/2021. (XII.22.)	3 335,7	22
Összesen		8 333,2	58

A 2023. év végéig a negyedik ütem fennmaradó összegéből 2 479,0 millió forint összegű támogatás került biztosításra az Óvodaprogram kedvezményezettjei részére, 21 db támogatási jogviszony által. Az Óvodaprogram negyedik üteméből fennmaradó támogatási összegek folyósítására előreláthatólag 2024. évben kerülhet sor. A korábbi ütemek által finanszírozott beruházásainak fejlesztései folyamatosan zajlanak.

4.1.4.4. Az Alapkezelő által ellátott feladatok megvalósítására biztosított támogatások

A Bizottság a 2023. évben az Alapkezelő részére az alábbi feladatokra biztosított támogatást a Nemzetpolitikai célú támogatások előirányzat terhére:

Támogatott feladat	Támogatás összege (millió forint egy tizedessel)
Luxemburgi Zsigmond emlékkönyv kiadásának támogatása	8,5
A Kőrösi Csoma Sándor és a Petőfi Sándor Program lebonyolításával kapcsolatos egyes közreműködői feladatok ellátásnak támogatása	32,0

A Luxemburgi Zsigmond emlékkönyv kiadásához, valamint az idegen nyelvű emlékkönyvekhez kapcsolódó további feladatok megvalósítása érdekében történő támogatás nyújtása	28,0
A Határtalanul! program központi programelemeinek és egyéb nemzetpolitikai rendezvények megvalósításának támogatása	203,2
Összesen	271,7

Az Alapkezelő feladata többek között - az Államtitkárság irányítása alatt - a *Kőrösi Csoma Sándor Program* (a továbbiakban: KCSP) és a *Petőfi Sándor Program* működtetése. A KCSP célja a diaszpóra magyarságának megszólítása, a diaszpóra és az anyaország közötti kapcsolatok erősítése, a diaszpóra közösségi és kulturális élete megszervezésének támogatása. További cél, hogy az adott közösségekben a magyar nyelvismeret fejlődjön vagy szinten maradjon a kikerkező ösztöndíjasok segítségével. A Petőfi Sándor Program a Kárpát-medence szórvány magyarságát segítő program. Célja a szórványterületeken fogyásban lévő magyarság identitásának megerősítése, valamint a határon túli magyarság és az anyaországi magyarok közötti kapcsolatok erősítése, a magyarországi ösztöndíjasok és a magyarság szórványközösségeinek képviselői közös értékőrző munkájának támogatása.

4.2. Működtetési célú kifizetések – 5. cím

A 2023. évi költségvetésben 2 383,7 millió forint összegben került meghatározásra az Alap működtetésével kapcsolatos kiadásokra fordítható összeg. Év közben összesen 1 504,4 millió forinttal növekedett az eredeti előirányzat. A módosított előirányzat 3 888,2 millió forint, amelyből a teljesített kifizetés 3 887,0 millió forint volt.

A módosítások összetétele az alábbiak szerint alakult.

millió forintban, egy tizedessel	
Előirányzat	Összege
I. Eredeti előirányzat	2 383,8
II. Módosítások (a+b+c)	1 504,4
a.) Kormányhatározatokkal biztosított/elvont póléelőirányzatok összesen	1 472,4
1426/2022. (IX.5.) Korm. határozat	45,5
1624/2022. (XII.14.) Korm. határozat	656,4
1050/2023. (II.23.) Korm. határozat	1,9
1131/2023. (IV.5.) Korm. határozat	0,1
1146/2023. (IV.20.) Korm. határozat	473,8
1182/2023. (V.8.) Korm. határozat - elvonás	-32,4
1210/2023. (VI.1.) Korm. határozat	1,4
1265/2023. (VII.6.) Korm. határozat	0,1
1386/2023. (VIII.31.) Korm. határozat	1,9
1471/2023. (X.31.) Korm. határozat	0,6
1526/2023. (XII.1.) Korm. határozat	306,0
9938-1/2023. PM intézkedő levél	0,1
1611/2023. (XII.28.) Korm. határozat	17,0
b.) Egyéb bevételek	32,0
64/2023. (08.18.) Bizottsági Határozat	32,0
c.) Megállapodás alapján átvett bevételek (irányító szerv (Bizottság) jóváhagyás)	0,0
Módosított előirányzat mindösszesen	3 888,2

Az „Alapkezelő működési költségei” előirányzat nyújt fedezetet a bankköltség, a számlavezetési díj és az árfolyamveszteség költségeinek fedezetére, valamint az Alapkezelő működési kiadásaira.

Az „Alapkezelő működési költségei” címen rendelkezésre álló forrás terhére a támogatások átutalásával kapcsolatosan jelentkező Kincstár díjak, jutalékok, árfolyamveszteség, összesen 62,0 millió forint, valamint az Alapkezelő részére 3 825,0 millió forint került elszámolásra. Az átadott 3 825,0 millió forintból fejezeti kezelésű előirányzatok kezeléséhez és lebonyolításához kapcsolódóan 1 947,5 millió forint került elszámolásra, így az Alaphoz közvetlenül kapcsolódó kiadások összege 1 877,5 millió forintot tett ki. Ez az Alap részéről teljesített támogatások és egyéb kiadások (99 636,3 millió forint) 4,0 %-át tette ki, amely lényegesen alatta marad a BGA törvény 4. § (7) bekezdésben meghatározott 10 %-os maximum határnak.

Az Alapkezelő kiadásai között a legnagyobb költséghányadot a működés területén a személyi jellegű ráfordítások jelentették. Az Alapkezelő által foglalkoztatottak száma az év átlagában 186 fő volt.

Személyi jellegű ráfordítások összesen 2 945,4 millió forint összegben kerültek elszámolásra, amelyből 2 114,7 millió forintot a foglalkoztatottak részére kifizetett munkabérek, 496,8 millió forintot a személyi jellegű egyéb kifizetések, 333,9 millió forintot a járulékok tettek ki.

4.3. Rákóczi Szövetség támogatása – 6. cím

A 2023. évi Kvtv. 1. melléklet, LXV. Bethlen Gábor Alap fejezet, 6. Rákóczi Szövetség támogatása előirányzat terhére 2 000,0 millió forint támogatás nyújtására került sor a Rákóczi Szövetség működésének és programjainak támogatása céljából.

4.4. Tematikus programok támogatása – 7. cím

A 2023. évi Kvtv. 1. melléklet, LXV. Bethlen Gábor Alap fejezet, 7. Tematikus Programok támogatása előirányzat terhére 399,7 millió forint támogatás nyújtására került sor különböző szervezetek működésének és programjainak támogatása céljából.

4.5. Magyarság Háza program támogatása - 8. cím

A 2023. évi Kvtv. 1. melléklet, LXV. Bethlen Gábor Alap fejezet, 8. Magyarság Háza program támogatása előirányzat terhére 246,6 millió forint támogatás nyújtására került sor a Magyarság Háza program támogatása céljából.

A Magyarság Háza Nonprofit Kft. (a továbbiakban: Nkft.) – a BGA törvényben foglaltakkal összhangban – megalapítása óta a nemzeti összetartozás jegyében tervezi közhasznú programjait, az Alaptörvényben lefektetett és a Nemzetpolitikai Stratégiában is megfogalmazott elvek mentén. Az Nkft. az egységes magyar nemzet megismertetését tűzte ki céljául, bemutatva a külhoni magyarság életének, mindennapjainak, kultúrájának minden területét, megemlékezve a jeles napokról, emléknapokról, nemzeti ünnepekről, megjelenítve a tudományos élet, a művészetek különböző formáit a hagyomány és a modernitás kettősségével. Az Nkft. a BGA törvényben előírt célok mentén, a szülőföldön való boldogulást szem előtt tartva – elsősorban külhoni szereplők részvételével – szervezte 2023. január és december között rendezvényeit, emellett igény szerint segítette az Államtitkárság munkáját.

Az Alap 2023. évi forrásai terhére az Nkft. részére összesen 746,6 millió forint támogatás került biztosításra az alábbiak szerint:

- 246,6 millió forint az Nkft. 2023. évi működésének finanszírozására,
- 350,0 millió forint az Nkft. működésének, programjainak, eszközbeszerzésének támogatására,
- 150,0 millió forint a Magyar Diaszpóra Tanács, valamint a Magyar Állandó Értekezlet 2023. évi üléseinek megszervezésére, valamint egyéb nemzetpolitikai feladatok lebonyolításának támogatására.

4.6. Határtalanul! program támogatása – 9. cím

A Határtalanul! program célja, hogy a magyar-magyar kapcsolatok építése, személyes kapcsolatok kialakítása, elmélyítése érdekében magyarországi iskolák tanulói az állam támogatásával osztálykiránduláson vegyenek részt a szomszédos országok magyarlakta területein, így személyes tapasztalásokat szerezzenek a külföldi magyarságról. A Program megvalósítására a 2023. évi Kvtv. 1. melléklet, LXV. Bethlen Gábor Alap fejezet, 9. Határtalanul! program támogatása címen összesen 9 964,2 millió forint eredeti előirányzat állt rendelkezésre.

A Bizottság a 87/2022. (10.03.) számú határozatában döntött a 2022. évi „*Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek*” című pályázati kiírásra befogadott 1 236 db pályázat támogatásáról. Tekintettel a költségvetési egyensúly fenntartása érdekében a költségvetési kiadások tekintetében hozott kormányzati intézkedésekre, forráshiány okán a Bizottság a 102/2022. (12.13.) számú határozatával – a 87/2022. (10.03.) számú határozatában hozott döntést módosítva – jóváhagyta, hogy a pályázati kiírás teljes támogatási keretösszege, azaz 4 713,7 millió forint, teljes mértékben az Alap 2023. évi költségvetése Határtalanul! program támogatása előirányzat terhére kerüljön biztosításra.

A 2023. évi Határtalanul! program nyílt pályázati célokra szolgáló források felosztásáról – a Kollégium 6/2023. (05.03.) számú határozatában foglalt javaslata, valamint a 2022. évi „*Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek*” című nyílt pályázati kiírás forráshiány miatt nem támogatott pályázatainak támogatásának figyelembevételével – a Bizottság a 38/2023. (05.03.) számú határozatában az alábbiak szerint döntött:

Előirányzat megnevezése	Pályázati cél megnevezése	Keretösszegek (millió forint, egy tizedessel)
Határtalanul! program támogatása	2022. évi „ <i>Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek</i> ” című nyílt pályázati kiírás	4 713,7
	2023. évi „ <i>Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek</i> ” című nyílt pályázati kiírás	4 000,0
	Összesen:	8 713,7

A 2022. évi „*Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek*” című nyílt pályázati kiírás nyertes pályázatainak közül kilenc lemondás érkezett az Alapkezelőhöz összesen 28,1 millió forint összegben. A Bizottság az 58/2023. (07.20.) számú határozatában az érintett kilenc pályázat kapcsán a támogatási döntését visszavonta és a 2022. évi „*Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek*” című nyílt pályázati kiírás támogatási keretösszegét lecsökkentette 4 685,6 millió forint összegre. A támogatások kifizetése a 2023. évben lezárult.

A Kollégium javaslata alapján a Bizottság a 38/2023. (05.03.) számú határozatában elfogadta a 2023. évi „*Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek*” című nyílt pályázati kiírást. A pályázó oktatási intézmények 2023. május 10-től 2023. június 9-ig nyújthattak be – 2023. szeptember 1. és 2024. augusztus 31. között megvalósítandó – pályázatot 0,5 és 5,0 millió forint közötti vissza nem térítendő támogatás biztosítása céljából. A pályázati kiírás 4 000,0 millió forint

keretösszeggel került meghirdetésre. A pályázati kiírásra összesen 1 510 db pályázat került benyújtásra, majd a feldolgozást követően 1 508 db pályázat került felterjesztésre döntéshozatalra a Bizottság elé.

A Bizottság a pályázatok támogatásáról és a pályázati keretösszeg 3 999,9 millió forintra történő csökkentéséről – a Kollégium 13/2023. (09.05.) számú határozatában foglalt javaslata figyelembevételével – a 76/2023. (09.11.) számú határozatában döntött az alábbiak szerint:

Pályázati konstrukció	Döntésre felterjesztett pályázatok			Támogatott pályázatok	
	Befogadott pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatok száma (db)	Érvényes pályázatokban igényelt támogatási összeg (millió forint egy tizedessel)	Pályázatok száma (db)	Támogatás összege (millió forint egy tizedessel)
HAT-KP-1-2023 Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek	1 508	1 500	5 819,6	997	3 999,9

A Bizottság a 111/2023. (12.27.) számú határozatában 1 db támogatási döntés visszavonásáról döntött 4,0 millió forint összegben, tekintettel arra, hogy a támogatási jogviszony a tárgyévben nem jött létre, továbbá döntött a pályázati keretösszeg 3 995,9 millió forintra történő csökkentéséről. A nyertes pályázók részére megítélt támogatási összegek a kedvezményezettek részére a 2023. évben folyósításra kerültek.

A Határtalanul! program támogatása előirányzatát érintően az Alapkezelőnél egyedi eljárás keretében 2023. évben összesen 20 db támogatási javaslat esetében született bizottsági döntés, amely alapján 368,2 millió forint került folyósításra 2023. évben egyedi támogatásként a Határtalanul! program támogatása előirányzat terhére.

A Bizottság a 2023. évben az Alapkezelő részére az alábbi feladatokra biztosított támogatást a Határtalanul! program támogatása cím előirányzat terhére:

Támogatott feladat	Támogatás összege (millió forint egy tizedessel)
A Határtalanul! program központi programelemeinek és egyéb nemzetpolitikai rendezvények megvalósításának támogatása	600,0
Nemzetpolitikai kutatások megvalósításának támogatása	35,0
A Határtalanul! program központi programelemeinek és egyéb nemzetpolitikai rendezvények megvalósításának támogatása	227,3
Összesen	862,3

4.7. Egyéb kiadások – 10. cím

Ezen az előirányzaton olyan nem tervezhető fizetési kötelezettségeket tart nyilván az Alapkezelő, amelyeket az Alap eredeti kiadási előirányzatai nem tartalmaznak. Az előirányzaton kerül kimutatásra – a támogatásoktól elkülönítetten – a forrásbiztosítók részére történő elszámolási maradványok visszautalása. 2023. évben elszámolásból eredő vagy Korm. rendelet alapján történő visszafizetési kötelezettség mindösszesen 6 228,2 millió forint értékben keletkezett. Az Alapkezelő a forrásbiztosítók felé határidőre teljesítette a visszafizetési kötelezettségeket.

5. Támogatáselszámolási és monitoring tevékenység

Elszámolási kötelezettségek 2023. december 31-i helyzete:

A leltározás során az Alapkezelő számba vette az Alap költségvetése teljesítésével összefüggésben meglévő és „nyitott” elszámolási kötelezettségeket, valamint korosítva azokat megállapította lejáratukat is, amely a következő eredményre vezetett.

Nemzetpolitikai célú támogatások esetében a nyitott elszámolási kötelezettség állomány 10 883 db támogatási ügylet, 351 219,4 millió forint összegben, amelyből a lejárt elszámolási kötelezettség állomány 6 066 db támogatási ügylet, 214 378,7 millió forint összegben.

A Határtalanul! program tekintetében a nyitott elszámolási kötelezettség állomány 3 347 db támogatási ügylet, 12 329,0 millió forint összegben, amelyből a lejárt elszámolási kötelezettség állomány 1 325 db támogatási ügylet, 4 627,6 millió forint összegben.

A Rákóczi Szövetség támogatása tekintetében a nyitott elszámolási kötelezettség állomány 2 db támogatási ügylet, 2 350,0 millió forint összegben, amelyből nincs lejárt elszámolási kötelezettség.

A tematikus programok támogatása tekintetében a nyitott elszámolási kötelezettség állomány 9 db támogatási ügylet, 319,7 millió forint összegben, amelyből a lejárt elszámolási kötelezettség állomány 1 db támogatási ügylet, 4,7 millió forint összegben.

A Magyarország Háza program támogatása tekintetében a nyitott elszámolási kötelezettség állomány 1 db támogatási ügylet, 246,6 millió forint összegben, amelyből nincs lejárt elszámolási kötelezettség.

6. Nemzetpolitikai Kutatóintézet

A Nemzetpolitikai Kutatóintézet (a továbbiakban: Kutatóintézet) nyilvánosságának megerősítése a kutatások, konferenciák minél szélesebb körben történő terjesztésével, nemzetközi szereplők meghívásán keresztül nemzetközi szinten is ismertté tételével és a munka eredményének publikálásával valósul meg.

A Kutatóintézet kiemelt feladatai közé tartozik a nemzetpolitikai vonatkozású kutatások kezdeményezése és összehangolása. Az Államtitkárság által koordinált tematikus évekhez igazodó oktatási, gazdasági és közösségépítő témájú kutatások mellett, az érintett magyar közösségek demográfiai és nyelvi folyamatainak, a külhoni magyar pártok választási eredményeinek és autonómiatörekvéseinek, a kisebbségi jogok betartásának, valamint a migrációs eredetű magyar diaszpóra-közösségek múltjának és jelenének tudományos feltérképezése is hozzátartozik a Kutatóintézet profiljához.

A szlovákiai népszámlálás eredményeinek feldolgozása

A 2021-ben lezajlott szlovákiai népszámlálás több szempont szerint történő elemzése a Kutatóintézet egyik legnagyobb szabású projektje volt a 2023-as évben. Hét magyar és egy angol nyelvű tanulmány született meg, valamint a demográfiai adatokat, változásokat bemutató térkép szerkesztését megalapozó munka zajlott le. A szakmai és nyelvi lektoráláson átesett tanulmányok a Kisebbségi Szemle 2023. évi 3. és 4. számában jelentek meg. A népszámlálási eredmények feldolgozása elsősorban a magyar nemzetiségű, illetve a magyar anyanyelvű szlovákiai lakosok szempontjából történt. A vizsgálatok az alapvető demográfiai folyamatok (pl. természetes szaporodás-fogyás, élve születések, halálozások, korösszetétel, öregedés) mellett kiterjedtek az asszimiláció indirekt mutatóinak vizsgálatára (a nemzetiség, az anyanyelv és a második nemzetiség összefüggései), a szlovákiai szuburbanizáció folyamatainak bemutatására, az etnikai térszerkezet átalakulásának ismertetésére.

Identitáskutatás a felvidéki magyarok körében

A kutatás 800 fős, reprezentatív minta alapján járta körbe a felvidéki magyarok identitását meghatározó mutatókat, a szülőföldhöz, a többségi nemzet tagjaihoz és az anyaországhoz fűződő viszonyukat, a hivatali nyelvhasználat kérdéskörét. Megkérdeztük, hogy milyen nyelven tanultak a közoktatás különböző szintjein, meghatározza-e a választói magatartásukat az a tény, hogy egy kisebbséghez tartoznak. A kutatás előkészületei 2023 első negyedévében zajlottak, a kérdőívek lekérdezésére 2023 tavaszán, azok kiértékelésére 2023 júniusában került sor.

Oktatási adatrendezés

A Kutatóintézet folyamatosan figyelemmel kíséri a Kárpát-medencei magyar nyelvű oktatási intézmények létszámadatait, amelyek frissítése az Oktatási Adatfelfedező felületén történik. Az Oktatási Adatfelfedező kapcsán heti rendszerességgel megbeszélések zajlottak a részt vevő partnerekkel, a fejlesztés eredményei az Alapkezelő és az Államtitkárság felé tartott bemutatókon kerültek prezentálásra.

Trendkívüli oktatás

Az előző évek számos oktatási témájú kutatásából kiindulva fontos szempont, hogy egyes kiválasztott településeken, vagy kistérségekben (központi funkciójú települések és vonzáskörzetük) a beiratkozások alakulásának háttéréről a statisztikai összesítések mellett esettanulmányok készítésére is sor kerüljön. 2023 őszén a terepmunka helyszíneinek kiválasztása történt meg, valamint a szakértői megbeszélések zajlottak a külföldi oktatási témában jártas partnerszervezeteink bevonásával. Kidolgozásra került a kutatás módszertana, illetve előkészítésre került a projekthez kapcsolódó marketing kampány anyag. A kutatás első helyszíne Temesvár volt, az ottani tapasztalatok alapján került sor a módszertan pontosítására. A 15 helyszínen zajló kutatás befejeződésére és az eredményeinek bemutatására várhatóan ősszel, konferencia keretein belül kerül sor.

Családkutatás

2018. évben a Kutatóintézet és a Kopp Mária Intézet a „Népesedésért és a Családokért” elnevezésű közös kutatásban vizsgálta a külföldi magyarok demográfiai helyzetét, a vegyes házasságok alakulását, a családalapítással, gyerekvállalással kapcsolatos attitűdöket, a külföldön kiterjesztett családtámogatások ismertségét. 2023-ban a fenti két szervezet, a Mathias Corvinus Collegium Ifjúságkutató Intézetével kiegészülve a kutatást megismételte a négy nagy külföldi régióban. A kutatás kapcsán rendszeres egyeztetések zajlottak mind a külföldi partnerekkel, mind a magyarországi együttműködő felekkel a kutatás módszertani és pénzügyi vonatkozásainak tisztázása érdekében. A háború következtében kialakult helyzet miatt Kárpátalján interjú kutatásra került sor a szülőföldjükön élő, magyar, legalább két 18 éven aluli gyermeket nevelő családokkal (összesességében 24 interjú készült, amiben 16 család történetébe, megküzdési stratégiáikba nyерhettünk betekintést).

Erdélyben, Felvidéken és a Vajdaságban reprezentatív minta alapján került sor összesen 2000 kérdőív lekérdezésére a 18-49 éves korosztály megszólításával. A kutatás zárójelentése várhatóan 2024 tavaszán készül el.

Diaszpórapolitika – Hazavándorlásra ösztönző gyakorlatok feltárása

A migrációkutatás témakörén belül, a jelenkori magyar társadalmat érintő népvándorlási folyamatok strukturált összegzése után a Kutatóintézet azokra a hazai és külföldi gyakorlatokra összpontosított, amelyek a haza-, illetve visszavándorlást erősítik (*remigration, return policies*), kiváltképp az újonnan kivándorló fiatalabb generációk körében. A

problématerület feltárására irányuló háttéranyag három részből áll: 1) a magyar diaszpórák-összegek általános ismertetése, lokalizálása; 2) a jelenkori magyar társadalmat érintő elvándorlási és visszavándorlási tendenciák összegző elemzése; 3) az erősítő diaszpórapolitikai gyakorlatok összegyűjtése, strukturált közlése. Az így egybegyűjtött ismeretek összegzésével elsősorban a Welcome Office (Hazaváró Iroda) elindítását és hatékony működtetését kívántuk segíteni.

Migrációkutatás

Az előző kutatási ponthoz kapcsolódóan 2023-ban elkezdtek feltérképezni a Magyarországról, valamint a szomszédos országokból Nyugat-Európa felé irányuló jelenkori magyar emigráció méretét, főbb jellemzőit. Ennek érdekében egy kétlépéses kutatási tervet állítottunk össze. Első lépésként bekértük a bevándorlókra (*flow*) és a letelepedettekre (*stock*) vonatkozó adatokat az elsődleges célországok statisztikai hivatalaitól állampolgárság és születési ország szerinti éves bontásban. Második lépésként, a meglévő statisztikai adatok másodelemzését követően, 2024. évre saját empirikus adatgyűjtést tervezünk kvantitatív (online kérdőív) és kvalitatív (interjúk, fókuszcsoportok) kutatási technikák alkalmazásával. Utóbbit Ausztriában kívánjuk megvalósítani.

A KCSP – adatgyűjtés

A KCSP keretében kiküldetést teljesített ösztöndíjasok lekérdezésére irányuló kutatásunkat egy, a survey módszer alkalmazásával létrehozott, gyorsan és könnyen kitölthető online kérdőív célba juttatásával kívántuk megvalósítani. A beérkező válaszok még hiányosak, de a program koordinátoraival hatékonyan együttműködve igyekszünk a kérdőív maradéktalan kitöltését elérni. Az így begyűjtött adatok fényt deríthetnek a KCSP- ösztöndíjasok területenként eltérő közösségépítő tevékenységeire, az általuk tapasztalt helyi igényekre és lehetőségekre, valamint fogadószervezeteik jelenlegi helyzetére.

Háttéranyagok, tanácsadás

A Kutatóintézet a korábbi évekhez hasonlóan 2022-ben is háttéranyagokkal és tanácsadással segítette az Államtitkárságot, az Alapkezelőt, illetve az Államtitkárság felügyelete alatt a külhoni magyar szervezeteket. A Kutatóintézet munkatársai meghívásra, felkérésre részt vettek számos egyeztetésen magyarországi kormányzati szereplőkkel és külhoni magyar szervezetekkel.

Szakmai képviselő

A Kutatóintézet munkatársai részt vettek a legfontosabb nemzetpolitikai vonatkozású egyeztetéseken, valamint számos konferencián, tanácskozáson, egyetemeken, kutatóintézetekben, Magyarországon, a szomszédos államokban és a nemzetközi porondon adtak elő.

Rendezvények

Esterházy Közéleti Tábor

A Kutatóintézet és az Esterházy Akadémia közreműködésében 2023. július 4-8. között került megszervezésre a felvidéki Martoson az Esterházy Közéleti Tábor. A második alkalommal megszervezett nyári egyetem azzal a céllal jött létre, hogy a szlovákiai magyar kisebbség egyik jelentős közéleti és tudományos vitafórumává váljon, felkészítve elsősorban a felvidéki magyar fiatalokat a közéleti szerepvállalásra, felvértezve őket tudással és kapcsolatokkal, serkentve az ötletcserét a kisebbségi lét legfontosabb témaköreiben.

Tusnád – 32. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor

A Kutatóintézet 2023-ban is részt vett a tusnádfürdői Bálványosi Nyári Szabadegyetemen és a Bethlen Gábor sátor üzemeltetésében. A tudományos és közéleti témákban szervezett kerekasztal-beszélgetések szervezési, lebonyolítási feladatait, valamint a szervezőkkel való zökkenőmentes kapcsolattartást is a Kutatóintézet kollégái látták el.

Kisebbségvédelem Európában Nyári Egyetem – Kisebbségi Jogvédő Intézettel együttműködésben

Többéves kihagyás után 2023. július 9-13. között újra megrendezésre került a Kisebbségvédelem Európában nyári egyetem a Kisebbségi Jogvédő Intézettel közös szervezésben. A Kutatóintézet a nyári egyetem alatt számos szakmai előadás megszervezésében és lebonyolításában vett részt.

Kutatók Éjszakája 2023

Ahogy az elmúlt években, úgy idén is részt vett a Kutatóintézet a Kutatók Éjszakája európai rendezvénysorozaton. A 2023. szeptember 29-én megtartott eseményén két program keretén belül jártuk körbe az identitás és az azt meghatározó elemek kérdéskörét.

Kiadványok

Az Államtitkárság és a Kutatóintézet munkatársainak közös termékeként készül 2011-től a minden munkanapon megjelenő Nemzetpolitikai Sajtószemle.

Folyamatos a 2016-ban elindított **Kisebbségi Szemle** című, negyedévente megjelenő, tudományos magyar nyelvű folyóirat, valamint az először 2017-ben megjelent **Hungarian Journal of Minority Studies** című angol nyelvű évkönyv lapszámainak szerkesztése, kivitelezése. Az ismétlődő periodikákkal olyan tanulmányok közzététele a cél, amelyek a tudományos közösséget közelebb hozzák a nemzetpolitika működéséhez, ugyanakkor a nemzetpolitikai döntéshozók számára is alkalmazható ismereteket nyújtanak. Szili Katalin miniszterelnöki főtanácsadó és a Kutatóintézet közreműködésével megjelent a *Kárpát-medencei magyar kisebbségjogi kalauz* negyedik kötete, amelynek szerzője, Varga Péter, a szlovéniai magyarság jogait mutatja be.

Podcast

2022 őszén indult a Kutatóintézet Határátlépések elnevezésű podcast-sorozata, amely a külföldi magyar közösségeket érintő kérdésekkel foglalkozik. A podcast kéthetente jelentkezik új epizóddal.

2023-ban összesen 16 epizód került megosztásra az Intézet Spotify csatornáján, facebook-oldalán és az Alapkezelő honlapján.